

hvor der altsaa ikke synes at være Stort at tilføie. Det kan ikke betvivles, „at en Skolelærer og Kirkesanger, som offentlig fremsætter vitterlige Uandheder, derved gjør sig skyldig i Misligheder, som svække den for hans Stilling nødvendige Agtelse og Tillid“. Der kan jo ikke være Tvivl om, at en Uandhed i det Hele taget, hvad enten den saa er offentlig eller ikke offentlig fremfat — forudsat naturligtvis, at det er vitterligt, at det er subjektiv Uandhed, thi ellers er det blot noget Galt, der siges — svækker Agtelsen for Enhver, og det hvad enten den saa fremsættes af en Skolelærer eller af en Anden; den svækker den Tillid og Agtelse, han ellers nyder. Nu vil jeg naturligtvis ikke negte, at der kan være en yderligere styrkende Omstændighed deri, at den Vedkommende i Forveien har haft Leilighed til at overveie, hvad han fremsætter, for saa vidt som Uandheden ved denne Dørværelse bliver mere bevidst og mere beregnende, end om den ikke fremsættes saaledes offentlig. Heller ikke kan jeg selvfølgelig paa nogen Maade benegte, at dette for en Skolelærer, hvis daglige Pligt det er at indskræpe Sandhedsplichten for Andre, er endnu mere beklageligt og forkasteligt; men det, som det jo vel kommer an paa, er, hvorledes denne Uandhed for Dyrigt fremstiller sig, hvorvidt den kan siges at være fuldstændig klart tilstede og fuldstændig beviselig, om den derved har antaget en saadan Skikkelse, at den skulde nødvendiggjøre hans Afstedigelse som Skolelærer. Om der nemlig end med fuld Fryde kan bebrejdes en Skolelærer et Forhold, som ikke samstemmer med, hvad der foreskrives ham efter Sagens Natur og efter Lovgivningens Bud, og navnlig efter den Instruktion for Skolelærere, som er hjemlet i Forbindelse med Skoleloven af 1814, saa er dette endnu ikke tilstrækkeligt til at berøve ham hans Stilling; dette vil kunne undgaaes, i det Mindste foreløbig, paa anden Maade, og bliver det i mange Tilfælde, hvor en saadan eller andre Forsættelser fra Skolelæreres Side ere fremkomne. Og saa her kommer det jo altsaa an paa en Vurdering af det særlig foreliggende Tilfælde. Nu er der imidlertid her den uheldige Omstændighed, for saa vidt den erede Forspørger har ført Sagen over fra det almindelige Spørgsmaal til et aldeles bestemt Tilfælde, at det jo ikke er gjørligt at følge dette her ved denne Forhandling — de Mlemper, som dermed ere forbundne, have jo viist sig under denne Forespørgsel selv — og jeg maa erkjende det for en Umulighed at faae saadanne enkelte foreliggende Tilfælde bragte saaledes frem, at de komme til at staa fuldstændig sikre og klare. Der vil fremkomme Paastande, der støttes paa Noget, som jeg for mit Vedkommende ikke vil kunne benegte Rigtigheden af, man vil se, at der vil møde Modsigelse fra den Paagjældendes Side og vistnok ogsaa her i Salen; Forhandlingen derom vil dog virkelig ikke ret vel kunne føre til noget Resultat, naar man ikke ganske

anderledes har selve de vedkommende Data foreliggende for sig. Jeg maa derfor med Hensyn til dette Tilfælde indskrænke mig til at sige, at der ikke ad officiel Vej er kommet til min Kundskab Noget som helst i denne Retning. Jeg maa tilstaa, at det Blad, som den erede Forspørger sigtede til, læser jeg ikke; det er maasse en Feil, men det er paa den anden Side heller ikke min Pligt at læse den Slags Blade, og derfor er der en Del af det, som det erede Medlem nu nævner, som virkelig ikke har været mig bekendt tidligere. Men ogsaa her maa man jo forudsætte, at de, der have det nærmeste Tilsyn med Skolelæreren, maa være dem, som snarest have Opfordring til at fremhæve, om der i det Hele taget var fremkommet noget Saadant fra hans Side, som maatte trænge til, at der blev foretaget Skridt derimod. Jeg kan altsaa kun svare hertil, at noget Saadant ikke hidtil er sket. Deraf følger jo imidlertid ikke, at ikke Ministeriet baade af det, som her er omtalt, og af andre Grunde, har dannet sig en Formening, som maasse i flere Henseender vil nærme sig til den, der blev udtalt af den erede Forspørger. Selve Forespørgselen er jo — hvad der meget ofte er Tilfældet med Forespørgseler — blot en Form for at komme til at udtale forskellige Ting, som staa i en vis Forbindelse dermed, men som dog egentlig ikke ere selve Grundlaget derfor, og som Ministeren heller ikke forsaavidt er kaldet til at give Svar paa. Men jeg vil dog sige, forsaavidt den erede Forspørger knyttede flere almindelige Bemærkninger til om Skolelærernes Stilling lige over for det politiske Liv, at jeg af forskellige Grunde vil afholde mig fra at udtale nogen Dom om Virkningen og Betydningen deraf for Landets hele Stilling baade nu og i Fremtiden. Det er ikke den politiske Side af Sagen, som jeg for Dieblisset føler mig kaldet til at indlade mig paa; men derimod kan jeg ganske vist slutte mig til og underskrive den Overbevisning, at det er til stor Skade for Skolerne, om en saadan Deltagelse i det politiske Liv skulde blive benyttet i betydeligere Omfang fra Skolelærernes Side. Det er jo i tidligere Tid — hvilket jeg har i levende Erindring fra min egen Deltagelse deri — her i Salen blevet omtalt, at det var meget lidet ønskeligt og heldigt, at Præsterne toge for stærk Del i det politiske Liv, og navnlig at de toge Plads her, hvorvel der ogsaa blandt disse er en Del, der til Behandlingen af flere Sager kunne medbringe en forresten værdifuld og

Rettelser.

Sp. 789, Lin. 14 og 13 f. n.: „er uberettiget“ læs: „er berettiget“.
— 845, Lin. 13 f. n.: „Kampen“ læs: „Kongen“.